

# **“EMEVİLER VE ABBASİLER DÖNEMİ”**

**DERS NOTLARI VE ŞİFRE**

**TANER ÖZDEMİR**

**“DETAY TARİHÇİ”**

**TÜRK TELEKOM NURETTİN TOPÇU SOSYAL BİLİMLER LİSESİ**

**TARİH ÖĞRETMENİ**

# EMEVİLER

- ✓ **Muaviye** tarafından Şam'da kurulan ve yaklaşık olarak 90 yıl hüküm süren İslam devletidir,

**UYARI:** Muaviye'nin Şam'da devlet kurmasının temel sebebi bölgede uzun süre valilik yapmış olmasıdır.

- ✓ İstanbul'u ilk defa Araplar kuşatmış; fakat fethedememişlerdir,

**UYARI:** Eyüp El Ensari de bu kuşatmaya katılmış; fakat şehit düşerek surların dibinde bir yere gömülmüştür.

- ✓ İrkçı bir politika izlediklerinden dolayı İslamiyet özellikle Türkler arasında yayılma imkanı bulmamıştır,

**UYARI:** Mevali, Arap olmayanların ikinci sınıf vatandaş sayılmasıdır.

- ✓ Halifeliği babadan oğla yani saltanat haline dönüştürmüşlerdir,
- ✓ Doğu Roma üzerine, Kuzey Afrika sahillerine, Maveraünnehir bölgesine, Kafkasya ve Anadolu içlerine kadar akınlar düzenlenmiştir,
- ✓ Kербela olayında Hz. Hüseyin şehit edilmiş ve İslam dünyasında ki ayrılıklar kesinleşmiştir, **680**
- ✓ **Kadiks savaşı sonucunda İspanya fethedilmiştir, 711**
- ✓ İspanya'nın fethinde en önemli rolü oynayan ise Tarık Bin Ziyad olmuştur,
- ✓ **Arapların** İspanyadaki ilerleyişini durduran ise 732 yılında **Puvatyasavaşı** olmuştur,
- ✓ Devlet merkezi otoritenin zayıflaması, ırkçı politikanın izlenmesi ve Şiiilerin halifeliği ele geçirme düşüncesi sonucu yıkılmıştır,
- ✓ Horasan valisi Ebu Müslüm isyanı Emevi Devletinin yıkılmasında etkilidir,
- ✓ **Buhara, Semerkand, Taşkent** gibi Türk şehirleri Emevilerin eline geçmiştir,
- ✓ Şu'ubiye akımı, Emeviler döneminde ortaya çıkmış Abbasiler döneminde güçlenmiştir,
- ✓ En parlak dönemleri **Abdülmelik** ve **Velid** dönemleridir,

- ✓ İlk para Abdülmelik tarafından basılmış Arapça resmi dil ilan edilmiştir,
- ✓ Emeviler halifeleri korumak için muhafız teşkilatı kurmuşlardır.

**UYARI:** Resmi dilin Arapça olması dinin yayılmasında etkilidir.

## **ENDÜLÜS EMEVİ DEVLETİ 756-1031**

- ❖ İspanya'da Abdurrahman tarafından kurulan ve yüksek bir kültüre sahip olan devlettir,
- ❖ Devletin başkenti Kurtuba'dır.

**UYARI:** En önemli eserleri Kurtuba Camidir.

**DİKKAT:**Farklı kökenlerden gelen yöneticilerin olması Endülüs Emevi devletinin yıkılmasına neden olmuştur.

## **BENİ AHMER DEVLETİ 1232-1492**

- ❖ İspanya da hüküm süren son İslam devleti,
- ❖ Başkentleri Gırnata şehri olmuştur,
- ❖ Bilim ve kültür şehri olan Gırnata da El Hamra sarayı en önemli eserleridir,
- ❖ Gırnata'daki Yahudileri katliamdan kurtaran ise Osmanlı Devleti olmuştur.



**İSPANYA, Tarık Bin Ziyad tarafından fethedildi.”**

## **İSPANYA**

İstanbul’u kuşatan ilk İslam devleti,  
Suriye devletin merkezi,  
Puvatya Savaşı batı yönünde ilerleme durdu,  
Arap milliyetçiliği, mevali politika,  
Nihayet Tarık Bin Ziyad fethetti İspanya’yı,  
Yezit şehit etti Kербela da Hz. Hüseyin’i,  
Arapça oldu resmi dil

## ABBASİLER DEVLETİ (750 - 1258)

- ❖ Çinliler ile Abbasiler arasında 751'de Talas Savaşı yapılmış ve Türklerin yardımı ile savaşı Abbasiler kazanmıştır,

**UYARI:** Savaş sonucunda kağıt ilk defa Çin dışına çıkmış ve Türkler İslamiyet'i topluca kabul etmişlerdir.

- ❖ Halife Mansur döneminde ilk kez eski Yunan ve Helenistik medeniyetine ait eserler tercüme edilmeye başlanmıştır.

**UYARI:** Bilimsel çalışmalara verilen önemi göstermesi bakımından önemlidir.

- ❖ Abbasilerin en parlak dönemi Harun Reşidin halifeliği sırasında yaşanmıştır.

- ❖ Harun Reşit döneminde Bizans sınırında “**Avasım**” eyaleti kuruldu. Anadolu'da Tarsus'tan doğu yönüne uzanan bir hat boyunca kurulan bu şehirlere Türkler yerleştirilmiştir.

**UYARI:** Türkler için kurulan en önemli şehirlerden biri Samarra'dır.

- ❖ Harun Reşidin oğullarından Memun zamanında Türkler devlet kademelerinde ve orduda yer aldılar.

- ❖ Beyt'ülHikme, Abbasiler döneminde açılmıştır,

- ❖ Abbasi Halifesini koruma altına alan Türk devletleri Gazne, Büyük Selçuklu ve Memlûklular olmuştur,

- ❖ Abbasilere, ilhanlılar son vermiştir.

**UYARI:** Vezirlik makamı Abbasiler tarafından oluşturulmuştur.



“**ABBASİLER**, İslam dünyasında Rönesans’ı yaşatmışlardır.”

## **ABBASİLER**

Arap milliyetçiliği terk edildi,  
Bağdat’ta Beyt’ülHikme kuruldu,  
Başkent, Bağdat,  
Avasım sınır şehirleri,  
Samarra, Türkler için kurulan şehir,  
İlhanlılar tarafından yıkıldı,  
L,  
En parlak dönem Harun Reşit  
Rönesans’ı İslam dünyasında yaşattılar

|           | <b>DOĞRU-YANLIŞ</b>  | <b>D</b> | <b>Y</b> |
|-----------|--|----------|----------|
| <b>1</b>  | <b>Abbasilere, İlhanlılar son vermiştir</b>                |          |          |
| <b>2</b>  | İlk defa İstanbul'u kuşatan Arap devleti Abbasilerdir      |          |          |
| <b>3</b>  | <b>El Hamra Sarayı, Endülüs Emevilerine aittir</b>         |          |          |
| <b>4</b>  | Kadiks Savaşı ile İspanya fethedildi                       |          |          |
| <b>5</b>  | <b>Puvatya Savaşı ile Türkler topluca Müslüman oldular</b> |          |          |
| <b>6</b>  | Beyt'ülHikme önemli Türk medresesidir                      |          |          |
| <b>7</b>  | <b>Emeviler, ırkçı bir politika gütmüşlerdir</b>           |          |          |
| <b>8</b>  | Emevilerin kurucusu Tarık Bin Ziyad'dır                    |          |          |
| <b>9</b>  | <b>Talas Savaşı, Çinler ile Türkler arasında yapıldı</b>   |          |          |
| <b>10</b> | Beni Ahmer Devletine, Aragon Kraliçesi son verdi           |          |          |
| <b>11</b> | <b>Kurtuba, Emevilerin başkentidir</b>                     |          |          |
| <b>12</b> | Emeviler başkenti Şam'dır                                  |          |          |
| <b>13</b> | Samarra şehri, Araplar için kuruldu                        |          |          |
| <b>14</b> | Emeviler, 661 yılında Suriye'de kuruldu                    |          |          |
| <b>15</b> | Hz.Hasan, Kerbela'da şehit düştü                           |          |          |
| <b>16</b> | İlk Arap parası Abdülmelik döneminde basıldı               |          |          |
| <b>17</b> | Abbasilerin en parlak dönemi Harun reşit dönemidir         |          |          |
| <b>18</b> | Memun ve Mutasım'ın anneleri Türk'tür                      |          |          |
| <b>19</b> | Talas Savaşı ile Çinliler topluca Müslüman oldular         |          |          |
| <b>20</b> | Emeviye Camii, Şam'dır                                     |          |          |
| <b>21</b> | Endülüs Emevileri de halifeliklerini ilan etmiştir         |          |          |
| <b>22</b> | Kağıt ilk defa Talas Savaşı ile Çin dışına çıktı           |          |          |
| <b>23</b> | Eyüp el Ensari İstanbul kuşatmasına katılmıştır            |          |          |
| <b>24</b> | Gırnata, Beni Ahmer Devletinin başkentidir                 |          |          |
| <b>25</b> | İspanya'nın diğer adı Endülüs'tür                          |          |          |

**1.D 2.Y 3.Y 4.D 5.Y 6.Y 7.D 8.Y 9.Y 10.D 11.Y 12.D 13.Y 14.D 15.Y 16.D 17.D 18.D 19.Y 20.D 21.D  
22.D 23.D 24.D 25.D**

|           | <b>DOĞRU-YANLIŞ</b>  | <b>D</b> | <b>Y</b> |
|-----------|--|----------|----------|
| <b>1</b>  | <b>İlk tek tanrılı dine inanan İbranilerdir</b>              |          |          |
| <b>2</b>  | Fenikeliler deniz ticaretinde ilerlemişlerdir                |          |          |
| <b>3</b>  | <b>Çinliler çok tanrılı bir dine inanmışlardır</b>           |          |          |
| <b>4</b>  | Padoga önemli Çin kağıdıdır                                  |          |          |
| <b>5</b>  | <b>Kağıt ve barut ilk defa Akdeniz'den yayılmıştır.</b>      |          |          |
| <b>6</b>  | İpek yolu, Hindistan Çin'e doğru uzanır                      |          |          |
| <b>7</b>  | <b>Mescid-i Aksa, Çin'dedir</b>                              |          |          |
| <b>8</b>  | Fenikeliler ve İbraniler, Doğu Akdeniz uygarlığıdır          |          |          |
| <b>9</b>  | <b>Hz. Süleyman Fenikelilerin ünlü hükümdarıdır</b>          |          |          |
| <b>10</b> | Çin Seddi Türk akınlarına karşı koymak için yapıldı          |          |          |
| <b>11</b> | <b>Cam ve boya işlerinde İbranilerin önemli sanatlarıdır</b> |          |          |
| <b>12</b> | Çin yayılmacı bir politika izlemiştir                        |          |          |
| <b>13</b> | Musevilik en fazla yayılan dindir                            |          |          |
| <b>14</b> | Türkler hakkında ilk bilgiyi Çin kaynakları verir            |          |          |

**1.D 2.D 3.D 4.Y 5.Y 6.Y 7.Y 8.D 9.Y 10.D 11.Y 12.Y 13.Y 14.D**



